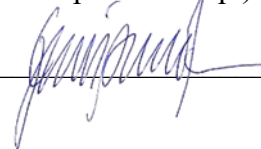

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет *Географічний*
Кафедра конструктивної географії і картографії

Затверджено

На засіданні кафедри конструктивної
географії і картографії
факультету географічного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 01 від «31» серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри _____

Силабус

з навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво у галузі захисту довкілля»,
що викладається в межах

ОПП Технології захисту навколишнього середовища

другого магістерського рівня вищої освіти

для здобувачів з спеціальності: 183 – Технології захисту навколишнього середовища

Львів 2022

**Силабус курсу Міжнародне співробітництво у галузі захисту довкілля
2022-2023 навчального року**

Назва курсу	Міжнародне співробітництво у галузі захисту довкілля
Адреса викладання курсу	м. Львів, в. Дорошенка 41
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра конструктивної географії і картографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	18 – Виробництво та технології Спеціальність:183 Технології захисту навколишнього середовища
Викладачі курсу	Пилипович Ольга Василівна, доцент кафедри конструктивної географії і картографії
Контактна інформація викладачів	olha.pylypovych@lnu.edu.ua, https://geography.lnu.edu.ua/employee/pylypovych-olha-vasylivna +38 050 370 43 15 м. Львів, в. Дорошенка 41, к. 66.
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	https://geography.lnu.edu.ua/course/mizhнародne-spivrobitnytstvo-v-ekolohii
Інформація про курс	Мета даного курсу ознайомити здобувачів з основними інституційними та правовими механізмами міжнародного співробітництва у сфері розв'язання глобальних та міжнародних екологічних проблем; стратегічними планами ООН і спеціалізованих урядових та неурядових організацій у розв'язанні екологічних проблем сучасності. Навчити студентів працювати з офіційними статистичними даними ВООЗ, ФАО, ЮНЕП, ВМО тощо, що відображають реальний стан довкілля у світі; характеризувати основні положення міжнародних конвенцій та договорів у сфері екологічної політики, учасником яких є Україна.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Міжнародне співробітництво в галузі екології» є нормативною дисципліною з спеціальності для освітньої програми магістр, яка викладається у 2 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Ознайомити здобувачів з основними положеннями та термінологією предмету; інституційними та правовими механізмами міжнародного співробітництва у сфері розв'язання глобальних та міжнародних екологічних проблем; завданнями ООН і спеціалізованих урядових та неурядових організацій у розв'язанні екологічних проблем сучасності, стратегією вирішення цих проблем у майбутньому. Завдання: – ознайомити студентів з теоретичними основами дослідження глобальних та міжнародних екологічних проблем сучасної цивілізації; – спонукати студентів засвоїти теоретичні знання про роль спеціалізованих урядових та неурядових міжнародних організацій у розв'язанні глобальних проблем сучасної цивілізації; – ознайомити студентів з основними досягненнями та стратегіями

	<p>міжнародної екологічної співпраці; – отримати практичні уміння та навички роботи з пошуку та аналізу інформації з різних джерел про стан довкілля у країнах світу. Зміст ОК 10 «Міжнародне співробітництво у галузі захисту довкілля» має сприяти формуванню у студентів такої інтегральної компетентності: здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері технологій захисту навколишнього середовища при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю й невизначеністю умов і вимог. А також таких загальних та фахових компетентностей: Загальні компетентності: ЗК 01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 02. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 06. Здатність розробляти проекти та управляти ними. Фахові компетентності: ФК 01. Здатність контролювати й оцінювати екологічні ризики впливу техногенних об’єктів і господарської діяльності на довкілля. ФК 08. Здатність використовувати інституційні та правові механізми міжнародного співробітництва з метою розв’язання глобальних та регіональних екологічних проблем, уміння давати оцінку діяльності міжнародних організацій учасником яких є Україна.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: навч. посібник. Львів: Простір-М, 2021. 130 с. 2. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с. 3. Збірник нормативно-правових актів Європейського Союзу у сфері охорони навколишнього середовища. – Львів, 2004. – 192 с. 4. Збірник міжнародно-правових актів у сфері охорони довкілля. – 2-е вид., доп. – Львів: Норма, 2002. – 416 с. 5. Вишневська О. М. Апроксимація міжнародного законодавства у збереженні і відновленні навколишнього середовища / О. М. Вишневська, Н. В. Бобровська // Вісник аграрної науки Причорномор’я. – Випуск 4 (87). Миколаїв, 2015. С. 20-29. 6. Іванюк Д.П., Шульга І.В. Управління природоохоронною діяльністю: Навч. посібник. – К.: Алеута, 2007. – 368 с. 7. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 8. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім. І. Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 9. Право довкілля (екологічне право) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. І. Федорович, М. Я. Ващишин та ін. ; за ред. П. Д. Пилипенка. – К. : Ін Юре, 2010. – 401 с.

10. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.
11. International Organizations in Global Environmental Governance. Edited by Matthew Paterson, University of Ottawa and Graham Smith, University of Southampton URL: file:///C:/Users/Olha/Downloads/10.4324_9780203883150_previewpdf.pdf
12. The Role of Nongovernmental Organizations in International Environmental Law. URL: <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/gjil10&div=19&id=&page=>

Інформаційні ресурси:

13. CITES. URL: <https://cites.org/eng/parties/country-profiles/national-authorities>
14. Food and agriculture organization of UN. URL: <https://www.fao.org/home/en/>
15. Environmental Programme UN URL: <https://www.unep.org/>
16. International Atomic Energy Agency. URL: <https://www.iaea.org/>
17. World Meteorological Organization. URL: <https://public.wmo.int/en>
18. World Health Organization. URL: <https://www.who.int/>
19. Офіційна сторінка Базельської Конвенції. URL: <http://www.basel.int/>
20. Європейська агенція довкілля. URL: <https://www.eea.europa.eu/en>
21. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: <https://mepr.gov.ua/>

Допоміжна

22. Emissions Gap Report 2021. URL: <https://www.unep.org/resources/emissions-gap-report-2021>
23. Наомі Кляйн. Змінюється все. Капіталізм проти клімату / Пер. з англійської Дмитра Кожедуба. Кю Наш Формат. 2016. – 480 с.
24. Рослінг Ганс. Фактологія. 10 хибних уявлень про світ, і чому все набагато краще, ніж ми думаємо / Пер. з англ. Ірина Ємельянова. К. Наш Формат. 2019. – 320 с.
25. Rodrik, D. (2011). The globalization paradox: why global markets, states, and democracy can't coexist. Oxford University Press.
26. Törnqvist, G. (2011). The geography of creativity. Edward Elgar Publishing.
27. Silver, N. (2012). The signal and the noise: the art and science of prediction. Penguin UK.
28. Пилипович О. В., Петровська М. А. Вплив війни на використання природних ресурсів в Україні // Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 125-річчю заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України. Секція 2. Післявоєнне відновлення рослинних ресурсів та екологічна безпека країни (25 травня 2023 р., Київ, Україна). – Київ, 2023. – С.204–206.

Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	48 години аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин семінарських

	занять та 72 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні причини виникнення глобальних та міжнародних екологічних проблем; • класифікацію міжнародних природоохоронних організацій; • основні досягнення урядових та неурядових організацій у вирішенні екологічних проблем сучасної цивілізації; • напрями і форми міжнародного співробітництва у галузі охорони довкілля; • механізми міжнародної співпраці у галузі екології • основні положення міжнародних конвенцій природоохоронного характеру. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вільно оперувати відповідним понятійним апаратом; • давати типологічну оцінку глобальним екологічним проблемам сучасної цивілізації; • аналізувати діяльність міжнародних урядових та неурядових організацій у галузі охорони довкілля; • аналізувати міжнародну нормативно-правову базу міжнародного співробітництва у сфері розв'язання екологічних проблем сучасності; • працювати з офіційними статистичними даними ВООЗ, ФАО, ЮНЕП, ВМО та інших міжнародних урядових та неурядових організацій. <p>Міжнародне співробітництво у галузі охорони довкілля, як складова підготовки магістра, має сприяти досягненню таких програмних результатів навчання:</p> <p>ПРН 05. Ефективно працювати у команді та міжнародному колективі, мати лідерські навички.</p> <p>ПРН 09. Оцінювати загрози фізичного, хімічного та біологічного забруднення біосфери та його впливу на довкілля і людину, вміти аналізувати зміни, що відбуваються в навколишньому середовищі під впливом природних і техногенних факторів.</p> <p>ПРН 13. Використовувати у практичній діяльності знання вітчизняного та міжнародного природоохоронного законодавства.</p>
Ключові слова	Міжнародне співробітництво, міжнародне екологічне законодавство, міжнародна конвенція, міжнародна організація, глобальні екологічні проблеми.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Подано нижче у табличній формі схема курсу «Міжнародне співробітництво в галузі захисту довкілля» ¹
Підсумковий контроль, форма	Екзамен в кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі потребують базових знань з загальної екології, екологічного законодавства, стратегії захисту довкілля.
Навчальні методи	Презентації, лекції, дискусії, вікторини, форуми, обговорення.

<p>та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Лекційна форма навчання: проведення лекцій; пояснення законодавчих норм та договорів; дискусія, бесіда, ілюстрація, демонстрація. Семінарські заняття: Вивчення механізмів міжнародної співпраці в галузі екології.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Мультимедійний проектор, комп'ютер, дошка, крейда, фліпчарт, папір. Для вивчення курсу необхідно володіти загально вживаними програми такими як Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office Power Point, Canva, Padlet.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • семінарське та практичне заняття : максимальна кількість балів 30 • контрольні заміри (модулі): максимальна кількість балів 20 • екзамен: максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <p>Академічна доброчесність при підготовці семінарських занять: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними авторськими доповідями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності у тестових завданнях є підставою для їх незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів визначених викладачем для виконання усіх видів робіт, що передбачені курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали, що отримані при доповіді на семінарських заняттях та бали підсумкових модульних тестувань. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарського заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат тощо. Будь які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання для модулів.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Глобальні та транскордонні екологічні проблеми, як передумова для міжнародної співпраці у галузі охорони довкілля. 2. Типізація глобальних екологічних проблем. 3. Історія «глобалістики». 4. Історія становлення міжнародного природоохоронного управління. 5. Поняття «міжнародно-правове регулювання навколишнім середовищем». 6. Предмет, об'єкт та суб'єкт м/н правового регулювання. 7. Принципи міжнародної екологічної співпраці. 8. Основні напрями і форми міжнародного співробітництва. 9. Класифікація міжнародних екологічних організацій. 10. Види міжнародних зустрічей та переговорів.

11. Характеристика міжнародної нормативно-правової бази співробітництва у сфері екології.
12. Конвенції, як основний документ міжнародної екологічної співпраці.
13. Класифікація конвенцій.
14. Основні природоохоронні конвенції, їх суть.
15. Основні положення Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонська конвенція).
16. Основні положення Бернської Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі.
17. Основні положення Базельської Конвенції.
18. Основні положення Конвенції CITES.
19. Основні положення Паризького кліматичного саміту.
20. Урядові екологічні організації, їх роль у розв'язанні екологічних проблем людства.
21. Класифікація міжнародних екологічних організацій.
22. Роль ООН у розв'язанні екологічних проблем сучасності.
23. Структура ООН.
24. Екологічна стратегія і завдання міжнародного суду ООН.
25. Екологічна стратегія і завдання Секретеріату ООН.
26. Екологічна стратегія та завдання Економічної та соціальної ради ООН (ЕКОСОП).
27. Екологічна стратегія та завдання Генеральної Асамблеї ООН.
28. Світова туристична організація, екологічні аспекти її діяльності.
29. ФАО, основна мета діяльності, та основні досягнення.
30. ЮНЕП, основна мета діяльності, досягнення та стратегічні цілі.
31. ЮНЕСКО, основна мета діяльності, основні досягнення та стратегічні цілі.
32. МАГАТЕ, основна мета діяльності, та основні досягнення.
33. ВМО, основна мета діяльності, основні досягнення та стратегічні цілі.
34. ІКАО, основна мета діяльності, основні досягнення та стратегічні цілі.
35. ІМО, основна мета діяльності, основні досягнення та стратегічні цілі.
36. МСОП, основна мета діяльності, основні досягнення та стратегічні цілі.
37. Неурядові екологічні організації, їх роль у розв'язанні екологічних проблем людства.
38. ВВФ, основна мета діяльності, основні досягнення та основні стратегічні цілі.
39. Римський клуб, основна мета діяльності, та основні стратегічні цілі.
40. Грінпіс, основна мета діяльності, та основні стратегічні цілі..
41. Глобальне водне партнерство, основна мета діяльності, та основні досягнення.
42. Міжнародний суд екологічного арбітражу та примирення, основна мета діяльності, та основні досягнення.
43. Розвиток міжнародної екологічної співпраці на рівні Європи.
44. Арбітражна практика у справах, що стосуються вирішення міжнародних екологічних суперечок.
45. Основні положення міжнародних конвенцій та договорів у сфері екологічної політики, учасником яких є Україна.
46. У чому полягає суть міжнародної конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті підписаної в Еспо

	<p>(Фінляндія).</p> <p>47. Перелік об'єктів, що мають потенційну небезпеку для транскордонного забруднення навколишнього середовища (відповідно до положень конвенції підписаної у Еспо).</p> <p>48. У чому полягає суть конвенції про транскордонне забруднення повітря на великі відстані (Женева).</p> <p>49. Суть конвенції з охорони і використання транскордонних водотоків і міжнародних озер (Хельсінкі).</p> <p>50. Основні положення Орхуської конвенції про доступ до екологічної інформації.</p> <p>51. Основна мета та завдання Конвенції CITES.</p> <p>52. Позитивний та негативний досвід міжнародної співпраці у вирішенні екологічних проблем сучасної цивілізації.</p> <p>53. Злочини проти довкілля, що вчинені РФ на території України, їхній транскордонний вплив.</p> <p>54. Міжнародні можливості та механізми розслідування злочинів росіян проти довкілля в Україні.</p>
Опитування	Опитування студентів проводиться в усній формі, у формі бесіди. Модульний контроль у формі тестування у системі Moodle.

Поточне тестування та самостійна робота										Екзаме н	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						50	100
T1	T2	T3	M1	T4	T5	T6	T7	T8	M2		
3	5	4	10	3	3	4	4	4	10		

T1, T2, T3 ...T9 – теми семінарських і практичних занять.

M1 та M2 – модульні контрольні роботи по тематиці кожного змістового модуля.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

M1 студент пише після прослуховування лекційних тем 1-3

M2 студент пише після прослуховування лекційних тем 4-8

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	81-89	B	добре	
	71-80	C		
	61-70	D	задовільно	
	51-60	E		
	21-50	FX	незадовільно	не зараховано
	0-20	F	незадовільно (без права перездачі)	не зараховано (без права перездачі)

СХЕМА КУРСУ «МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У ГАЛУЗІ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ»

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в інтернеті	Завдання, год
1	Тема 1. Глобальні та транскордонні екологічні проблеми, як передумова для міжнародної співпраці у галузі охорони довкілля	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Глобальні проблеми людства: навч. посібник. Львів: Простір-М, 2021. 130 с. 2. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 3. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім.І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 4. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с. 5. Рослінг Ганс. Фактологією 10 хибних уявлень про світ, і чому все набагато краще, ніж ми думаємо / Пер. з англ. Ірина Ємельянова. К. Наш Формат. 2019. – 320 с. 	2
		Самостійна робота		<p align="center">Опрацювання статистичних даних міжнародних організацій ООН щодо якості атмосферного повітря, доступу до чистої питної води, тривалості життя у різних країнах світу. Порівняння екологічного індексу країн першої десятки та України.</p>
				4

2	Тема 2. Міжнародно-правові аспекти екологічного управління	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с 2. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 3. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 4. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с. 	2
		Самостійна робота		Аналіз історичних передумов для міжнародної екологічної співпраці. Історія міжнародної екологічної співпраці.
3	Тема 3. Основні форми міжнародного співробітництва	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с 2. Збірник міжнародно-правових актів у сфері охорони довкілля. – 2-е вид., доп. – Львів: Норма, 2002. – 416 с. 3. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 4. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник 	2
Самостійна робота	Форми міжнародних екологічних зустрічей. Створення матриці міжнародних екологічних зустрічей останнього десятиліття.	4		

			<p>/Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с.</p> <p>5. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.</p> <p>6. International Organizations in Global Environmental Governance. Edited by Matthew Paterson, University of Ottawa and Graham Smith, University of Southampton URL: file:///C:/Users/Olha/Downloads/10.4324_9780203883150_previewpdf.pdf</p>	
4	<p>Тема 4. Урядові міжнародні організації як важливий інструмент розв'язання екологічних проблем людства</p>	Лекція	<p>1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с</p> <p>2. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.</p> <p>3. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с.</p> <p>4. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.</p> <p>5. International Organizations in Global Environmental Governance. Edited by Matthew Paterson, University of Ottawa and Graham Smith, University of Southampton URL:</p>	4
		Самостійна робота		<p>Основні досягнення і поразки міжнародних організацій у вирішенні екологічних проблем сучасної цивілізації.</p> <p>4</p>

			file:///C:/Users/Olha/Downloads/10.4324_9780203883150_previewpdf.pdf 6. The Role of Nongovernmental Organizations in International Environmental Law. URL: https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/gjil10&div=19&id=&page=	
5	Тема 5. Роль ООН у розв'язанні екологічних проблем сучасності	Лекція	1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с 2. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 3. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 4. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.	6
		Самостійна робота		Структура ООН. Екологічна діяльність окремих структурних підрозділів ООН. 4

6	Тема 6. Розвиток міжнародної екологічної співпраці на рівні Європи	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с 2. Збірник нормативно-правових актів Європейського Союзу у сфері охорони навколишнього середовища. – Львів, 2004. – 192 с. 3. Збірник міжнародно-правових актів у сфері охорони довкілля. – 2-е вид., доп. – Львів: Норма, 2002. – 416 с. 4. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 5. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 6. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с. 	4
		Самостійна робота		Процес Довкілля для Європи: історія, стратегія, основні досягнення. 4
7	Тема 7. Участь неурядових організацій у міжнародному співробітництві з метою розв'язання екологічних проблем	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с 2. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. 	4

		Самостійна робота	<p>Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.</p> <p>3. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛІОМ, 2012. – 208 с.</p> <p>4. The Role of Nongovernmental Organizations in International Environmental Law. URL: https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/gjil10&div=19&id=&page=</p> <p>5. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.</p>	<p>Основні досягнення та проблемні аспекти у діяльності неурядових екологічних організацій. Аналіз неурядових екологічних організацій в Україні.</p> <p>4</p>
8	Тема 8. Арбітражна практика у справах, що стосуються вирішення міжнародних екологічних суперечок	Лекція	<p>1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с</p> <p>2. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.</p> <p>3. Р. В. Яцишин Міжнародне екологічне судочинство http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/UV/article/download/7239/8108</p>	<p>2</p>
		Самостійна робота		<p>Аналіз міжнародних екологічних суперечок у Європі та світі.</p> <p>4</p>

		Самостійна робота	прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 3. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.	доповідь та презентацію на тему: «Глобальна екологічна проблема сучасної цивілізації» 4
11.	Тема 2. Аналіз індексу якості життя країн світу.	Практичне заняття	1. Food and agriculture organization of UN. URL: https://www.fao.org/home/en/ 2. Environmental Programme UN URL: https://www.unep.org/ 3. World Health Organization. URL: https://www.who.int/	2
		Самостійна робота		Здійснити порівняльну характеристику індексу якості життя для країн світу і письмово дати відповідь на такі запитання: 1) які країни входять у першу десятку згідно оцінки якості життя? 2) які країни входять у першу десятку за показником забруднення навколишнього середовища? 3) яке місце має Україна серед країн світу? Яка ваша

				думака, чому Україна посідає те чи інше місце за показником індексу якості життя, що включає екологічні показники? 4
12.	Тема 3. Роль міжнародних урядових організацій у вирішенні сучасних екологічних проблем.	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 2. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім.І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 3. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с. 4. Food and agriculture organization of UN. URL: https://www.fao.org/home/en/ 5. Environmental Programme UN URL: https://www.unep.org/ 6. Internation Atomic Energy Agency. URL: https://www.iaea.org/ 7. World Meteorological Organization. URL: https://public.wmo.int/en 8. World Health Organization. URL: https://www.who.int/ 	2
		Самостійна робота		Студенти готують доповідь та презентацію на тему: «Роль міжнародних урядових організацій у вирішенні сучасних екологічних проблем». Студент обирає одну з урядових екологічних організацій на вибір. 5
13.	Тема 4. Роль міжнародних неурядових організацій у вирішенні	Семінарське заняття	1. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М.	2

	сучасних екологічних проблем	Самостійна робота	<p>Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.</p> <p>2. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с.</p> <p>3. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.</p>	Студенти готують доповідь та презентацію на тему: «Роль міжнародних неурядових організацій у вирішення сучасних екологічних проблем». Студент обирає одну з урядових екологічних організацій на вибір. 4
14.	Тема 5. Суть основних міжнародних договорів і конвенцій, що стосуються захисту довкілля.	Семінарське заняття	<p>1. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.</p> <p>2. http://www.fao.org</p> <p>3. https://www.wmo.int</p> <p>4. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка.</p>	2
				Студенти готують

		Самостійна робота	– Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 5. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.	доповідь та презентацію на тему: Суть основних міжнародних договорів і конвенцій, що стосуються захисту довкілля. Студент обирає одну з конвенцій на вибір. 4
16.	Тема 6. Розвиток міжнародної екологічної співпраці на рівні Європа-Україна.	Семінарське заняття	1. Європейська агенція довкілля. URL: https://www.eea.europa.eu/en 2. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: https://mepr.gov.ua/ 3. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.	2
		Самостійна робота		Студенти готують доповідь та презентацію на тему: «Розвиток міжнародної екологічної співпраці на рівні Європа-Україна». 5
17	Тема 7. Злочини проти довкілля, що вчинені РФ	Семінарське заняття	1. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього	2

	на території України, їхній транскордонний вплив.	Самостійна робота	<p>середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.</p> <p>2. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с.</p> <p>3. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.</p>	<p>Студенти готують доповідь та презентацію на тему: «Злочини проти довкілля, що вчинені РФ на території України, їхній транскордонний вплив»</p> <p>5</p>
18	Тема 8. Міжнародне екологічне судочинство	Семінарське заняття	<p>1. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.</p> <p>2. Пилипович О.В. Організація</p>	<p>2</p> <p>Студенти готують доповідь та презентацію на тему: «Міжнародне екологічне судочинство». Для</p>

			<p>прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім. І. Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с.</p> <p>3. Право довкілля (екологічне право) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. І. Федорович, М. Я. Ващишин та ін. ; за ред. П. Д. Пилипенка. – К. : Ін Юре, 2010. – 401 с.</p>	<p>цього слід обрати один з прикладів міжнародних суперечок, що стосуються забруднення компонентів довкілля, та який було розглянуто у міжнародному суді у Гаазі.</p> <p style="text-align: center;">5</p>
--	--	--	--	--